

Mål og tiltaksplan for perioden 2013-2015

til

Notodden kommunes ruspolitisk handlingsplan

(Med endringer etter vedtak i kommunestyret sak 4/14)

Innhold

1 Bakgrunn.....	3
2 Nye tiltak iverksatt i perioden 2011-13.....	3
3 Nye nasjonale føringer og veiledere fra 2011:	4
4 Nye mål og tiltak 2013 - 15.....	4
4.1 Samfunn.....	5
4.2 Brukere og tjenester.....	6
4.3 Medarbeidere og organisasjon	7
4.4 Økonomi	8

1 Bakgrunn

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Notodden ble vedtatt i 2011 (sak 9/11 i Helse- og sosialutvalget, og sak 62/11 og 76/11 i kommunestyret). Kommunestyret vedtok planen, men forutsatte at planen innen ett år skulle rulleres, og rullering skulle fokusere på konkrete tiltak, målsettinger og frister for gjennomføring av ruspolitiske tiltak. På grunn av innføring av samhandlingsreformen i 2012 ble arbeidet med å utarbeide mål og tiltak forsinket.

Høsten 2012 ble det initiert et arbeid der Borgestad-klinikken skulle bistå kommunen i det videre arbeidet. Dette arbeidet ble organisert som et prosjekt med prosjektleder fra virksomheten psykisk helse. Det ble etablert en bredt sammensatt prosjektgruppe. For å sikre forankring av arbeidet i organisasjonen ble det satt ned 5 arbeidsgrupper. Deltagerne i prosjektgruppa var representert i arbeidsgruppene. Arbeidet startet i august 2012 og i perioden fram til mars 2013 har arbeidsgruppene hatt jevnlig møter, og det har vært avholdt folkemøte for å involvere kommunens innbyggere i arbeidet

Neste rullering av planen vil skje i 2015 og vil ta utgangspunkt i revidert veileder for kommunalt rusplanarbeid som er varslet i løpet av 2013. Revidert veileder vil blant annet være oppdatert for å tydeliggjøre kravene folkehelseloven setter til kommunene, og den skal tydeliggjøre arbeids- og velferdsforvaltningens rolle som samhandlingspart i dette arbeidet.

Denne rulleringen omfatter konkrete mål og tiltak til planen fra 2011 slik kommunestyrevedtaket fra 2011 etterspør. Ved neste rullering vil revidert plan og nye mål og tiltak foreligge i samme dokument.

For å sikre mulighet for politisk oppfølging av alkoholomsetning skal omsetningstallene rapporteres årlig til formannskapet når endelige tall foreligger. Tiltakene i den foreliggende handlingsplanen skal evalueres ved neste rullering av planen i 2015. Avvik fra tiltaksplanen skal beskrives og begrunnes.

2 Nye tiltak iverksatt i perioden 2011-13

I perioden etter at ruspolitisk handlingsplan ble vedtatt i 2011 er det satt i gang nye tiltak på området. Til orientering beskrives de ulike tiltakene.

- Etablering av familiehuset
- Kraft
Prosjekt i regi av virksomheten psykisk helse og rus, avsluttes 01.08.14
- Utvidelse av Brobyggersamarbeidet
2011: på området psykisk helse og rus til også å omfatte tjenesten for barn og unge.
- Prosjekt Brobygger LAR/ROP
2012:– ekstern evaluering.
- ROP Samhandlingsmodell
Fra 2013 etablert samhandlingsteam NAV, NOPRO, DPS, Psykisk helse og rus, Kriminalomsorgen
- Tigrisprosjektet
TIGRIS- tidlig intervensjon i forhold til rusmiddelbruk i graviditet og småbarnsperioden- er et tiltak med veiledningstilbud til ansatte i kommunen

Ressursgruppa består av representanter fra kommunelegen, barnevern, helsestasjon og psykisk helse.

- LAR
Legemiddelassistert rehabilitering etablert ved Notodden interkommunale legevakt.
- Brosteinsprosjektet
Lavterskel tilbud til rusmiddelavhengige. Inkorporert i ordinær drift fra 2013
- Prosjekt Anundskåsveien 72
Bofellesskap under virksomheten Psykisk helse og rus. Inkorporert i ordinær drift fra 2013
- Prosjekt Eget Hjem
Boligsosialt prosjekt via NAV. Ombygget hus med 2 leiligheter til unge voksne mellom 18-30 år med ROP(samtidig rus- og psykisk lidelse) lidelser der det er lagt vekt på boveiledning og aktivitet
- Pårørendesenter
NKS veiledningssenter for pårørende til rusavhengige.
- Lienvegen 45
Gradvis overgang til 4 leiligheter for brukere med ROP-lidelser
- ROP – Brobygger
Prosjekt for å få rusmisbrukere i aktivitet

3 Nye nasjonale føringer og veiledere fra 2011:

I perioden fra 2011 har det kommet nye nasjonale retningslinjer og føringer. Disse er retningsgivende for utarbeidelse av de kommunale mål og tiltak for perioden fra 2013-15.

- Stortingsmelding 30 (2011-12) ”Se meg!” En helhetlig rusmiddelpolitikk.
- Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse – ROP-lidelser (2011, revidert med anbefalinger 2012)
- Nasjonal retningslinje for gravide i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og oppfølging av familiene frem til barnet når skolealder (2011, revidert 2012)
- Helsedirektoratets veileder i salgs- og skjenkekontroll. (2012)
- Nasjonal retningslinje for legemiddelassistert rehabilitering ved opioidavhengighet (2011)
- Revidert veileder for kommunalt rusplanarbeid - forventes i 2013.

4 Nye mål og tiltak 2013 - 15

Mål og tiltak er beskrevet i henhold til rådmannens målekart. Målene har utgangspunkt i Stortingsmelding 30, og nasjonale mål er gitt lokalt innhold. De lokale mål og tiltak har utgangspunkt i arbeidsgruppens arbeid.

4.1 Samfunn.

Nasjonalt satsingsområde: Forebygging og tidlig innsats

Lokalt mål:

- Redusere rusmiddelmissbruk i befolkningen, med særlig fokus på barn og unge.

Storingsmelding 30 (s. 7) ”Regulatoriske tiltak som avgifter og begrenset tilgjengelighet er virksomme for fortsatt å sikre lav rusmiddelbruk”

Aktivitet/tiltak	Tiltakmål	Ansvar/Planlagt utført
<u>Bevillingpolitikk (se beskrivelse under)</u> -Regulering av salg og skjenking -Gebyrer salg og skjenking -Kontroll m salg og skjenking -Salgs- og skjenkingstider	Politisk prosess med en skjenkepolitikk basert på kunnskapsbasert informasjon.	Sentraladministrasjon 2014
<u>Ansvarlig vertskap</u> Ansvarlig alkoholhåndtering (opplæring, samarbeid, kontroll) kommune, politi og næring ”Ansvarlig vertskap”-konseptet må følges opp av kontroll og sanksjoner	Kartlegge hvilke bevillingshavere som har gjennomført opplæring i ”ansvarlig vertskap”, . Utarbeides skriftlig system for kontroll og sanksjoner	Sentraladministrasjon Kontinuerlig
”Av og til ” – allmennpreventivt tiltak	Opprette ”av og til” koordinator	Sentraladministrasjon
Omfattende skolebaserte tiltak mot bruk av alkohol og marihuana (og evt andre rusmidler) hos 10-15-åring har påvist effekt. ”Det er mitt valg” ”Hvem hjelper Jesper” program for barnehager ”Det er mitt valg” ”Ny giv ” Skolevegringsprosjekt	Skolebaserte tiltak for alle barn med sikte på at barn og ungdom settes i stand til å ta bevisste valg Tiltak for å hindre at barn/unge faller ut av skolen	Seksjon oppvekst Kontinuerlig
«Kjærlighet og grenser»		Helsestasjon
Utarbeide alternative rusfrie ungdomsarena etter nedleggelse av ungdomsklubben	Gjennomføre kartlegging av ungdommens ønsker og behov, iverksette nye rusfrie tiltak	Seksjon for kultur Seksjon oppvekst 2014
Etablere skjenkeforum bestående av aktører fra offentlig myndighet og utelivsbransjen med det formål å sikre en god dialog		Sentraladm. Kontakter aktuelle aktører snarest mulig.

mellom politi, kommune og utelivsbransjen for å skape et godt, trygt og attraktivt uteliv i Notodden		Mandat utarbeides og legges fram for formannskapet
--	--	--

Beskrivelse:

Formannskapet vedtok i sak 27/12 i 31.05.12 at ny bevillingsperioden gjelder fram til 30.06.2014. Rådmannen ble bedt om å foreta en gjennomgang av retningslinjene for bevillingspolitikken i løpet av kommende bevillingsperiode. Kommunestyret vil våren 2014 vedta nye alkoholpolitiske retningslinjer Dette skal gjøres som et tiltak under den nye rusmiddelpolitiske handlingsplanen. Før neste bevillingsperiode skal det legges til rette for en gjennomgang av eksisterende kunnskap og mulige kunnskapsbaserte tiltak som er relevante for bevillingspolitikken.

Orienteringen skal skje før formannskapet fatter vedtak for neste bevillingsperiode. Informasjon bør skje med utgangspunkt i Helsedirektoratets veileder i salgs- og skjenkekontroll, IS-2038 (Utgitt:12/2012). Storingsmelding 30 understreker betydningen av å vektlegge folkehelsearbeid framfor sterke næringsinteresser.

4.2 Brukere og tjenester

Nasjonalt satsingsområde: Hjelp til tungt avhengige, redusere overdosedødsfall
Innsats for pårørende og mot passiv drikking (konsekvenser for 3. part)

Lokale mål:

- Rett hjelp til rett tid
- Pårørende er en ressurs og brukes aktivt i behandling og oppfølging
- Barn som pårørende sikres nødvendig oppfølging

Storingsmeling 30 (s. 7): ”Tjenestene må komme tidligere inn, henge bedre sammen og bygges tettere opp rundt den som trenger hjelp.”

Aktivitet/tiltak	Tiltaks mål	Ansvar/Planlagt utført
Etablere system for innsats overfor misbrukere, Ta i bruk nødvendig kartleggingsverktøy- jfr statlig veiledningsmateriell	Rutiner for innsats er beskrevet i kommunens kvalitetssystem, er gjort kjent og tatt i bruk i tjenesteapparatet.	Seksjon Helse- og omsorg Seksjon for oppvekst Innen 2015
Barn av rusmisbrukere sikres rask oppfølging	Etablere rutiner og verktøy og beskrive disse i kommunens kvalitetssystem. Rutinene er gjort kjent og tatt i bruk av tjenesteapparatet	Seksjon Helse- og omsorg Seksjon for oppvekst NAV Familiehuset Innen 2015
Avklares fastlegenes rolle: 1 Tidlig avklaring hos fastleger, ved mistanke om	Drøfte fastlegenes rolle i SU – etablere	Seksjon Helse- og omsorg/SU

rus 2 Forskrivning av vanedannende medikamenter; Veileder i forskrivning av vanedannende medikamenter (IK-2755) er under revisjon og bør sikres implementert i fastlegepraksis.	rutiner for tidlig avklaring,	2014
Samhandling med spesialisthelsetjenesten	Videreutvikle og operasjonalisere samarbeidsavtalen på rusområdet	2013-14
Etablere system ved ved mistanke om rus i familien. Individbaserte tiltak og avklaring, utarbeide systemer for oppfølging.	Utarbeide rutiner for tidlig innsats og oppfølging	Seksjon Helse- og omsorg Seksjon for oppvekst NAV Familiehuset 2014
Starte arbeid med handlingplan for vold i nære relasjoner	Plan for vold i nære relasjoner er utarbeidet og gjort kjent – tiltakene er målretta og kan tas i bruk	I løpet av 2014

4.3 Medarbeidere og organisasjon

Nasjonalt satsingsområde: Samhandling – tjenester som jobber sammen

Lokalt mål:

- Økt kompetanse og bedre kvalitet i tjenesteapparatet

Stortingsmelding 30 s.11: ”Målet er å øke kompetansen om rus, avhengighet og psykisk helse i alle sektorer. Rekruttering og kvalifisering av personell, ledelse, videre- og etterutdanning... ”

Aktivitet/tiltak	Tiltaks mål	Ansvar/Planlagt utført
Styrket fagledelse i tjenesten	Tilsette leder med nødvendig kompetanse på rus i virksomheten psykisk helse	Seksjon Helse- og omsorg 2013
Utvikle rutiner for målretta tiltak, nødvendige verktøy og samhandling, og etablere systemer for tidlig innsats og meldings/rapporteringssystemer.	Nødvendige rutiner er utarbeidet og implementert i tjenesteapparatet.	Seksjon Helse- og omsorg, NAV, oppvekst, barnevern Innen 2015
Ta i bruk samhandlingsverktøy (IP) i alle saker der samordning av tjenester er nødvendig	Arbeidet med IP og samordning – følge allerede etablert	Involverte virksomheter, 2013-14

	system.	
Målretta kompetansebygging innenfor rus og ROP-feltet. Evt. seprep.	Målretta kartlegging av kompetansebehov i tjenestene. Planlegge kompetanseheving på vitale områder .	Seksjon Helse- og omsorg 2014
Etablere H-team	Koordinering av innsats overfor rusmisbrukere	NAV 2014

4.4 Økonomi

Lokalt mål:

- Bærekraftig økonomisk styring og kontroll
- Følge opp mulighet for statlig finansiering av nye tiltak.

Aktivitet/tiltak	Tiltaks mål	Ansvar/Planlagt utført
Forberede KMF og betaling for utskrivningsklare på rus/psykiatrifeltet. Vurdere økonomiske konsekvenser av ø-hjelpstilbud for målgruppen	Skaffe til veie og analysere nødvendige data når de blir gjort tilgjengelig	Seksjon Helse- og omsorg Når tallene foreligger
Følge opp ny Stortingsmelding om husbankens rolle vedr. bolig for målgruppen.	Vurdere muligheter for husbankstøtte til bolig for brukere der det er behov	NAV 2013